

ilóg proletárfai egyesületéi.

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PARTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA
KI. ÉVFOLYAM, 299. SZÁM
ARA 50 FILLER
SZERDA, 1954. DECEMBER 15.

Mai számból:
Hírek a nemzetközi életből (2. oldal)
Hajdú-Bihar megye dolgozói tiltakoznak Nyugat-Németország felfegyverzése ellen (2. oldal)
Ujiráz teljesítette beadási kötelezettségét (3. oldal)
Sári János története (3. oldal)
Tíz évvel ezelőtti (4. oldal)

A földművesszövetkezetek küldöttgyűlése elé

A földművesszövetkezeti mozgalom igen jelentős átlomásához érkezett. Debrecenbe több mint 200 kiváló földművesszövetkezeti tag hozza el Hajdú-Bihar dolgozóinak üzenetét, javaslatait és bírálatait a MESZÖV negyedik megyei küldöttgyűlésére. Ezen a küldöttgyűlésen részletesen tárgyalják az elvégzett gazdasági és tömegszervezeti munkát.

Földművesszövetkezeteink a párt és kormány határozatainak végrehajtása során igen jelentős eredményeket értek el Hajdú-Biharban. Az áruellátás jelentős javulását mutatja az, hogy a földművesszövetkezeti kereskedelem forgalma 1953-hoz viszonyítva 43 százalékkal emelkedett. A dolgozó parasztság növekvő igényeinek kielégítésére panaszlevelekből 100 ezer, gyapjúszövetből 4100 méterrel többet adtak el, tűzhelyből 2400, rádióból 1400 és kerékpárból 1100 darabbal több került a forgalomba földművesszövetkezeti boltjainkon keresztül, mint a megelőző esztendőben.

Komoly eredmény, hogy a megye területén a földművesszövetkezetek keretein belül 7 kisegítő ruházati műhelyt hoztak létre és ezek már eddig 900 ezer forint értékű kész konfekció árut adtak a lakosságnak.

Legfontosabb feladatunk erősíteni a mezőgazdaságot, jó munkával segíteni a mezőgazdasági termelés fokozását. Ebből a munkából is kivették részüket a megye földművesszövetkezetei, mert ez évben 650 ekével, 760 boronával, 130 permetezőgéppel, 64 vetőgéppel, 5600 mázsa műtrágyával és sok más termelést előmozdító eszközzel segítettek a termelő munkát.

Igen figyelemreméltó eredményeket értünk el a parasztság termékefeléinek fevásárlása, a szabadpiaci forgalom növekedése terén. Csak két szám: 1953-ban 23 millió forint értékű szabad árut vásároltunk fel, 1954-ben pedig már eddig 70 millió forint értékű élelmiszert segítettük a városi lakosság jobb ellátását.

A földművesszövetkezetek vezetőinek a munkája egyre javul. Szorosabbá válik a vezetők és a tagság közötti kapcsolat és ennek a jó kapcsolatnak az eredménye, hogy ez évben több mint 4000 dolgozó paraszt lépett már be a megye földművesszövetkezeteibe. A dolgozó parasztsággal való jó kapcsolat bizonyossága az is, hogy a földművesszövetkezetek keretein belül az utóbbi hetekben több mint 30 egyéni-gazdálkodó rizs és öntözéses kertészeti csoport alakult 1471 hold földön, 688 taggal.

A földművesszövetkezeteket a tagság egyre inkább magáénak érzi és ezért fokozottabban is részt kér annak munkájában. Bizonyították ezt a november hónapban megtartott tagértekezletek. Építő bírálatokkal, helyes javaslatokkal a tagok hozzájárultak a szövetkezeti munka megjavításához. A megyében az eredményes munka következtében a felévi jövedelmezőség alapján közel 700 ezer forintot fizettek ki a tagság részére vásárlási és értékesítési visszatérítés címén.

Az eddigi eredményekkel azonban nem lehetünk megelégedve, mert nem használtunk fel minden lehetőséget a még nagyobb eredmények eléréséhez. A kiskereskedelmi munka és a mezőgazdasági termékek értékesítésének fejlődése között még mindig nagy az aránytalanság. Földművesszövetkezeteink egyoldalúan, a fogyasztási társulás irányában fejlődtek. Még nem töltik be szövetkezeteink a parasztság értékesítési társulásainak szerepét.

Meg kell említeni, hogy a faliusi vendéglátó ipar a forgalom lényeges növekedése ellenére is túrheterenül elmaradt.

Az új szakasz politikájának megfelelően az a feladatunk, hogy a munkásosztály és a parasztság szövetségének további megszilárdítása, fejlesztése, a város és a falu, a szocialista ipar és a paraszti gazdaság összefogásának megerősítésén munkálkodjunk. Döntően járulhatunk ehhez a falu és a város közötti árucseré fejlesztésével. A dolgozó parasztságnak termelési eszközökkel való még jobb ellátásával, és a kereskedelmi munka javításával.

A szabadpiaci kapcsolatok kialakításánál az a célunk, hogy a mezőgazdasági termékek minél rövidebb úton és minél kisebb költséggel jussanak el a fogyasztókhoz. Elő kell segíteni a szakcsoportok működését és a már meglévő csoportok mellett máséket, szőlő-, gyümölcstermelői csoportok fejlesztésére is nagyobb gondot kell fordítani. Elő kell segíteni, hogy a tél folyamán a csoportok tagjai szakelőadásokon bővíthessék tudásukat. Biztosítani kell földművesszövetkezteink nagyobb fokú önállóságát. A helyi viszonyok alapos ismeretében, a helyi erők mozgósításával oldják meg a választott vezetőszerzők a tagok széleskörű bevonásával feladataikat. Erősíteni kell a kapcsolatot a földművesszövetkezetek és a termelősövetkezetek között. Földművesszövetkezeteink legyenek előiskolái a termelősövetkezeteknek. Rendszeres összejöveteleket tartanak a földművesszövetkezetek, ahol egyenlően dolgozó parasztok és termelősövetkezetek tagjai találkoznak, hogy kiscseréljék tapasztalataikat és szorosabbra fűzzék barátságukat.

Komoly eredményeink vannak a jövedelmezőség terén, mint ahogy már említettem, de rá kell mutatnom arra, hogy a szövetkezeti vagyon védelme terén egyes szövetkezeteknél bizonyos súlyos hiányosság tapasztalható. Nem egy helyen gondatlanul kezelik a szövetkezet vagyonát, több szövetkezetünknel a takarékosági szempontok sem érvényesülnek.

A küldöttgyűlés feladata, hogy a felszólalók javaslatait, bírálatait értékesítse és javítsa mind a tömegszervezeti munkát, mind az áruellátást és a felvásárlást. Feladat ezenkívül megvárjalni a földművesszövetkezeteknek a Hazafias Népfront helyi bizottságaiban betöltendő szerepét is. A tanácskozás csak akkor lesz igazán eredményes, ha a küldöttek hazatérve még fokozottabban harcolnak a mezőgazdaság felvirágoztatásáért, a dolgozó parasztság szövetkezeti tömörítéséért.

Szabics Istvánné,
a MESZÖV megyei titkára

A DECEMBER 21-I VERSENY ÁLLÁSA

Befejezte ötéves tervét a Dohánybeváltó

December első dekadját nagy sikerrel zárta a Tiszántúli Dohánybeváltó. Az üzem december 10-ig 1954. évi tervét 102,9, ötéves tervét pedig 100,5 százalékkal teljesítette. Az üzem kapuját az utóbbi hetekben nem hagyta el kifogásolható minőségű nyersanyag.

A dolgozók egyöntetű lelkesedéssel megfogadták, hogy az év még hátralévő napjaiban tervén felül 7.876.000 forint értékű nyersdohányt adnak az iparnak feldolgozásra.

Ugyancsak jóval határidő előtt tették eleget évi kötelezettségüknek a Debreceni Gázmű, a Deb-

receni Baromfifeldolgozó Vállalat, az Asztalos és Kárpitos KTSZ dolgozói is. Az Asztalos és Kárpitos KTSZ az év végéig további 170 ezer forint értékű fényezett, festett és kárpitozott bútort készített, és hoz forgalomba.

A Ruhagyár dolgozói 30.000 női és leánykaruhával teljesítik túl évi tervüket

A Ruhagyár dolgozói szívós és lelkes harcot folytatnak az évi terv határidő előtti befejezéséért. Az elmúlt napokban békeműszakot indítottak. A ruhagyári munkások a műszak ideje alatt megfogadták, hogy évi tervüket december 21. helyett már december 17-re teljesítik.

Az éves terv határidő előtti be-

fejezésével az üzem dolgozói — a hátra lévő munkanapokat is jól kihasználva — 30 ezer női, lányka- és gyermekruhát adnak tervén felül a lakosságnak.

A felajánlás elhangzott, most a ruhagyáriakon a sor, hogy beváltásuk adott szavukat! Mi bizony bennük, s tudjuk, hogy kivívják ezt a győzelmet is!

A hajdúnánási malom is helytáll

Naponta sokszáz mázsa búza és egyéb gabonanemű őrlését végzi el a hajdúnánási malom. A korszerű és ragyogóan tisztá üzem a környék dolgozó parasztjainak állandó gyülekező helye. Még 15—20 kilométer távolságról is szívesen mennek az emberek Nánásra öröltetni, mert a malom lisztjének messzetájon jó híre van.

A hajdúnánásiak csatlakozva az Orvosi Műszergyár felhívásához, szintén részt vesznek a december 21-i versenyben. A dolgozók 3.332.868 forint tervén felüli termék előállítására vállalkoztak. Felajánlásuk jelentős részét már teljesítették. Az összeített eredmények alapján a malom december 21-ig 85,5 vagon finomlisztet, 118,5 vagon kenyérlisztet őrölt meg a terven felül. Csökkentik az önköltséget is: 2,7 százalékos megtakarítást érnek el az év végéig.

Hogy a cipő még jobb legyen...

Állandó beszédtema a Hajdú-Bihar megyei Sütő- és Tésztaipari Vállalat telephelyein a jó minőség. Bizony meg ma is gyakran előfordul, hogy keletlen, lapos a kenyér és madzag, fadarab, vagy más idegen tárgyak találhatók a cipőkben. A dolgozók december 21-i vállalásai főleg a minőség megjavítására irányulnak. A nyolcas üzem dolgozói

eddig 482 kilóról 350-re csökkentették a havi selejtet, ami a teljes termelésnek mindössze 0,18 százaléka.

Ugyancsak a nyolcas üzem, a szén és a liszt gazdaságosabb felhasználásával november elejétől a mai napig 9500 forint értékű anyagot takarított meg a népgazdaságnak.

Jelentés A VÁGÓHIDRÓL

A Vágóhid üzemrészeinek versenyében december 15-ig a hústelldolgozó ért el legkiemelkedőbb eredményeket. A feldolgozó részleg munkásai novemberben 30 százalékkal több hentesárut készítettek, mint az elmúlt év hasonló időszakában. Most decemberben tovább növelik az előállított hentesáruk választékát.

A dolgozók közül Pócsi László vezetésével Szűcs László, Nagy Sándor, Kiss János és Bojti Antal végezték a legjobb munkát. Mindnyájuk teljesítménye felül van a 130 százalékon, sőt Szűcs László 174,9 százalékos átlagteljesítményt ért el az utóbbi időben.

374 választási malac tervén felül

A Debreceni Sertésenyésztő és Hízaló Vállalat dolgozói is becsülettel küzdenek azért, hogy egyre több húst és zsírt adjanak a lakosságnak. A vállalat évi tenyészési tervét 374 választási malaccal már túlteljesítette. Decemberben a dolgozók az elhútlások megakadályozásával és jobb fiáztatással, további 350 választási malac felnevelését vállalták.

Az egyes részlegek közül különösen a nevelési, hízalási üzem, valamint a tehénészt lesz ki magáért. A tehénészt dolgozói az átlagos tejjhozamot novemberben 2800 literrel 2900 literre emelték. Most további hozamnövekedést vállaltak, melynek alapján december végére már átlagosan 3500 liter tejet (évi átlag) fejnek tehénenként.

Százötvenkétezer forint értékű ruházati cikk tervén felül

A Hajdúböszörményi Ruházati KTSZ már december 10-én teljesítette évi tervét, sőt tervén felül 340 ezer forint értékű ruházati cikket gyártott a hajdúböszörményi dolgozó parasztnak.

A szövetkezet dolgozói most megfogadták, hogy még ebben az évben további 152 ezer forint értékű molino alsónadrágot, posztó csizmanadrágot, továbbá esőköpenyt adnak a fogyasztóknak.

A december 21-i verseny legjobbjai

A városi pártbizottság, a szak-szervezetek területi bizottságainak bevonásával értékelt a december 21-i verseny állását. A legjobb munkát eddig az Orvosi Műszergyár, Hajdúsági Gyógyszergyár, a Ruhagyár, a Debreceni Gyógyszergyár, a Debreceni Villamosvasút, a Debreceni Rakodási Főnökség, a Kefegyár, a Tiszántúli Dohánybeváltó, a hajdúnánási malom; ktsz-eknél: a Debreceni Textilruházati KTSZ, a Berettyóújfalui Szabó KTSZ, az állami gazdaságoknál: a biharkezeresi állami gazdaság, a gépállomásoknál a pocsjai és püspökkladányi gépállomások végeztek. Dicséretet érdemelnek szorgalmas és igyekvő munkájukért.

A Textilgyár (az elmaradások behozásáért folytatott következetes harcáért), továbbá a Sertésenyésztő és Hízaló Vállalat, a Baromfifeldolgozó Vállalat és az Alföldi Nyomda.

A verseny végleges értékelése a megyei bizottság vörös selyem zászlóinak s az elismerő okleveleknek odaítélésére december 19-én, vagy 20-án kerül sor.

A hátralévő napokban dolgozának továbbra is szorgalmasan üzemelnék, mert a verseny még teljesen nyitott és bármelyik vállalat, ktsz, vagy állami gazdaság a legjobbak között lehet az évi terv teljesítéséért, a jobb minőségért, a fokozottabb önköltségek csökkentésért és takarékoságért folyó versenyben.

Hajdú-Bihar vezet a téli gépjavítási versenyben

A téli gépjavításban december 10-ig a Hajdú megyei gépállomási igazgatóság érte el a legjobb eredményt. A megye a téli gépjavítási tervét 35 százalékra, december 10-ig beütemezett gépjavítási tervét 106 százalékra teljesítette.

A megyei gépjavító vállalatok közül a legjobb eredményt a Hajdú megyei mezőgazdasági gépjavító vállalat érte el. December 10-ig 31 traktor főjavítását végezte el, s ezzel tervét 129,1 százalékra teljesítette. (MTI)

HÍREK A NEMZETKÖZI ÉLETBŐL

Nyugat-Németország dolgozói megtagadják a hadianyag előállítását

Berlin (MTI) A nyugat-németországi dolgozók egyre elszántabban emelik fel szavukat a párizsi szerződések tervbevétt ratifikálása ellen. Az üzemi munkások azzal a határozattal adnak nyomtatékot tiltakozásuknak, hogy megtagadják mindenfajta hadianyag előállítását. Ilyen határozatot eddig Slingenben, Wanne-Eickelben, Hamburgban, Essenben, Recklinghausenben és több kisebb ipari városban hoztak a dolgozók.

Tárgyalni, amíg nem késő

London (TASZSZ). Az angol burzsoá lapok egész sora aggodalommal ír arról, hogy a párizsi egyezmények ratifikálása fokozná a nemzetközi feszültséget.

A Reynolds News szerkesztőségének cikkében a december 9-i szovjet jegyzéket kommentálva a következőket írja: „A párizsi egyezmények végső eredménye az lehet, hogy fegyverkezési verseny bontakozik ki Európában... Mivel a fegyverkezési verseny kiinduló pontja Németország felfegyverzése lenne, kétségtelenül megéri a fáradságot, hogy ennek elkerülésére megtegyék az utolsó kísérletet. Még most sem késő feltenni a kérdést, érdemes-e váltani ilyen kockázatot Nyugat-Németország felfegyverzése miatt?”

Richard Crossman, a Sunday Pictorial című lapban a szovjet kormány jegyzékéről szólva kifejti, hogy most beigazodott azoknak a munkáspárti képviselőknek a véleménye, akik felhívták a figyelmet a nyugati „erő-politikájának” veszélyességére. Crossman a következőket írja: „Vajjon tagad-

hatja-e valaki, hogy mihelyt a németek megkezdik a fegyverkezést, késő lesz a tárgyalásokra? Tárgyalni még azelőtt kell, nem pedig az után...”

Francia és német jogászok a párizsi egyezmények ellen

Párizs (TASZSZ). December 12-én Párizsban francia és nyugat-németországi jogászok értekezletet tartottak. Az értekezlet részvevői határozatot dolgoztak ki, amely hangsúlyozza, hogy be kell tartani a nagyhatalmak egymásközötti szerződéseit. A francia és német jogászok kijelentették, hogy a Nyugat-Németország felfegyverzéséről szóló párizsi egyezmények ellenkeznek a nagyhatalmak szerződéseivel és megakadályozzák a német kérdés békés megoldását.

A német és a francia jogászok megállapítják azt is, hogy a párizsi egyezmények fenyegetik a népek szabadságát, békéjét és biztonságát. A német és francia jogászok felszólítják a nyugat-európai országok parlamentjeit, vessek el a párizsi egyezményeket.

Adenauernek nem sikerült engedményekre bírnia Ollenhauert

Berlin (MTI) Bonni politikai körök figyelme a nyugatnémet szövetségi gyűlés szerdán kezdődő ratifikációs vitájára összpontosul.

Adenauer hétfőn Ollenhauerrel, a szociáldemokrata párt elnökevel folytatott megbeszélés során kérte: a szociáldemokrata képviselők legalább a párizsi szerződések első olvasásában való tárgyalásakor „tanúsítsanak mérsékletet a bírálathoz”, hogy a bonni parlament vitája ne befoly-

lyolja hátrányosan az egyezmények franciaországi ratifikálásának esélyeit.

A Telegraf című nyugat-berlini lap közli, hogy Ollenhauer elutasította Adenauer kérését.

A Német Szociáldemokrata Párt hivatalos sajtószolgálatá kiemeli:

— A parlamenti vita szociáldemokrata szónokai semmi kétséget sem hagynak majd a tekintetben, hogy pártunk minden eszközzel a párizsi katonai szerződések megbuktatásáért és a német egység helyreállításáról tárgyaló négyhatalmi értekezlet létrehozásáért küzd.

A francia parlament külügyi bizottságában lezajlott szavazás londoni visszhangja

London (TASZSZ) Azok a londoni körök, amelyek teljes bizonyossággal állították, hogy a francia nemzetgyűlés ratifikálja a párizsi egyezményeket, nyilván megdöbbenéssel vették tudomást a francia nemzetgyűlés külügyi bizottságában december 10-én lezajlott szavazás eredményeiről.

A News Chronicle szerzője megjegyzi, hogy amikor ismertetessé vált a külügyi bizottságban lezajlott szavazás eredménye, a párizsi egyezmények franciaországi ratifikálásának kilátásai kissé elhomályosodtak. A szavazás kimenetele „azt bizonyítja, hogy a nemzetgyűlésben december 20-án megkezdődő vita igen elkeseredett lesz — mutat rá a szerző. Az a tény, hogy a degauleista párt öt volt tagja a bizottságban megváltoztatta véleményét és a ratifikálás ellen szavazott, komoly figyelemzavarát Mendes-France számára.”

A megye dolgozói tiltakoznak Nyugat-Németország felfegyverzése ellen

Az emberek millióit felháborodással tölti el Nyugat-Németország felfegyverzésének galád terve. A békeszerető emberek felémelik tiltakozó szavukat az egész világon. Hajdú-Bihar megye dolgozói is sokat szenvedtek az elmúlt világháború alatt. Elégük volt a vérből, a könnyből, a nyomorúságból, most már nyugodtan, békében akarnak élni. Békés építő munkájukra apellálnak szerkesztőségünkbe küldött leveleikben, elégük volt a rettegésből. Ezt fejezik ki leveleik.

A MÁV kocsijavító műhelyének dolgozói írják: Mi, Salétrom-műhelyi dolgozók tiltakozó szavunkat emeljük fel a nyugatnémet militarizmus feltámasztása ellen és teljes szívvel, minden erőnkkel támogatjuk a Szovjetunió béketörökvéseit. Nem akarjuk, hogy gyermekeink, családtagjaink a világháború törekvő bűnös gazemberek áldozataivá váljanak. Elég volt az árvákból, az özvegyekből, a mankónjárók ezreiből! Gyermekeinknek napfényes, ragyogó jövőt akarunk építeni, ezért mindent elkövetünk — és egy emberként tiltakozunk a német felfegyverzés ellen.

A tiszacsegei községi tanács tagjai ünnepi tanácsülésükön mélyszélesen elítélték az imperialisták készülődését, többek között ezeket írják: Mi, új tanácsotagok megdöbbenve értesültünk arról, hogy a háborúra éhezők újra fel akarják támasztani a német militarizmust. Kétszer taposott meg bennünket a háború. Özvegyeink, árváink sebei alighogy behegedtek, a vére szomjazók újra felénk pallosaikat. Halljuk még a véres hitleri esz-

mák döbögését, véreink sírjain még gyengék a hajtások. Nem akarunk háborút! Nem akarjuk idegen érdekekért feláldozni többé ifjúságunk színe-virágát. Nem óhajtjuk vissza a félgymartati állapotot, a jobbágy-cseléd sort. Ezért nem kell a háború, ezért nem engedjük, hogy ismét az örület uralkodjék a józan ész felett.

A Debreceni Erőmű

dolgozói írják: Felháborodással vesszük tudomásul azt az elvetemült munkát, amelyet az Egyesült Államok sugalmazására Nyugat-Németország agresszív körrel végeznek. Ismét fel akarják támasztani azt a zsoldos hadsereget, amelynek pusztításait, annak nyomait még ma is érezzük. Nem akarjuk, hogy amit 10 éven keresztül sikerrel megalkottunk, ismét rombadöntsön egy elvetemült agresszív csoport. Hiába próbálkoznak, hiába kísérleteznek, a világ dolgozóinak szava, békés felhívása, eredményre fog vezetni.

A Magyar Vöröskereszt

Hajdú-Bihar megyei szervezete nagy aktívitérzetele t tiltakozó táviratot küldött az Országos Békatanácsnak. Táviratukban többek között ezt írják: Minden vöröskeresztes tag és aktíva nevében egy emberként tiltakozunk a Wehrmacht felállításá ellen. Tiltakozásunkat azzal fejezzük ki, legjobban, hogy fokozott munkával vesszük ki részünket dolgozó népünk egészségvédelmében. Nem akarunk újabb tömegsírkat, sebesülteket, rokkantak százezreit. Mi békében akarunk élni, s teremtő békénket minden erőnkkel meg is fogjuk védeni.

A legbátrabb sportolók között

Ejtőernyős ugrás a repülőtéren

Kiss Tibor.

Perdinka Anna.

Molnár István.

Vasárnap tavaszi hangulat állt a városban, a MALEV (volt MASZOVLET) erre a napra repülőgépet biztosított. Ejtőernyős ugrás lesz ma a repülőtéren. Hű, kicsoda készülődés volt mindégük szobában. Egyik helyen a csizmát, másik helyen az ejtőernyőket osztották ki az ugrásra készülő fiataloknak, s nagy izgalommal vizsgálgatták, állították a hevedereiket.

Terv szerint a repülőgépnek legkésőbb 9 órára meg kellett volna érkeznie. No, de hát itt is szokott lenni akadály. A Fehéregyházi repülőtéren rossz volt a látás, nem tudott elindulni a gép, s majdnem le is fújta az egészet. Ej, de nagy keserűség lett volna azoknak, akik nagyon készültek erre...

Egyszer csak jött a hír, hogy a gép elindult. A repülőtéren szolgáló teljesítő rádiók értesítették az ejtőernyősök vezetőit, akik alig negyedóra múlva meg is érkeztek a repülőtérré. Begurult az autóbusz, s egymás után zöld overális, vastag gumitalpú csizmas lányok és fiúk ugráltak ki frissen, gyorsan. Minijárt bezedbe is elegyedünk velük. Rögön összeakadtunk Homthi Zoltánnal, 29 éves, az AKÖV-nél autószerelő, ő most ugrik először. Gyakorlott, B. vizsgás repülő, de az ejtő ugrást is meg kell tanulnia. Mellette állt a felesége, ő is vitorlázó pilóta, szeretne ugrani, de férje bizony nem engedi. Bunkóci László már eddig hétszer ugrott és készült első zuhanó ugrására. Aztán egy idősebb prem-sapka férjvel akadtunk össze. Berbik Sándornak hívják, ő se a legenyesebb van már, de azt mondja róla Hevesi Sándor elvtárs, az MRSZ megyei titkára, hogy a legkeményebb szervezeti ejtőernyős, akivel valaha is találkoztam. Berbik elvtárs a Kenyér-gyárban művezető és az egyik alapszervezet párttitkára. Már 20-szor ugrott s eddig 9 zuhanó ugrása van. Kissé odébb állt Perdinka Anna, a hajdúszoboszlói ejtőernyős szakkör vezetője és a

hajdúszoboszlói Kenyér-gyár könyvelője. Két évvel ezelőtt kezdett hozzá ehhez a merész sporthoz és vasárnapig 33-szor ugrott, ebből 26-szor zuhanó ugrást végzett. Sőt éjjel is ugrott. Budapest környékén ereszkedett le a földre. A levelekenebbnek láttuk a kis Hülse Károlyt, aki most mindössze 19 éves és már eddig ötször ugrott. Amott Kiss László és László Etelka, kis fiatal lány, most jár második közgazdasági technikumba, ő is már hatodik-hetedik ugrása felé tart.

Meg kell még említeni Magyar István fiatal, nagygyegeti kőművesegédes, aki kerékpárral jár be minden foglalkozásra. Már többször ugrott és szintén első zuhanó ugrására készült. Lehetne még itt sok nevet sorolni, de hiszen olyan sokan voltak ezek a bátor fiatalok, fiúk és lányok, hogy nincs hely arra, hogy mindnyájukat felsoroljuk. S amíg beszélgetünk, gyorsan telt az idő. Végre 12 óra után néhány perccel felhangzik a vidám kiáltás:

— Itt a gép! Néhány másodpercig még semmit sem látni, csak a jellegzetes motorzúgás árulja el, hogy valóban megjött a várva-várt gépmadár. Leírhatatlan izgalom veszerőt a fiatal ejtőernyősökön. Az izgalom átragad azokra is, akik nem „ugranak”, akik vagy kíváncsiságból jöttek elkísérni a többieket, vagy csak amúgy félhivatalosan vesznek részt a bemutató ugráson, mint pl. mi is.

A gép közben elhúz a repülőter felett, s egy szép fordulattal célbavesszi a betonpályát és óriási lármával földet ér nagy lomha teste. Hollósi Lajos, a géppel érkezett fiatal oktatótiszti gondosan átvizsgálja az ugrásra készenálló fiatalok felszerelését. Minden hevedert, minden karabinert megvizsgál. Ha valahol szükség van a biztonságra, akkor itt kétszeresen.

Elhangzik a parancs. Felszálláshoz felkészülni! Pillanatok alatt elnyeli a gép tálongó szája a bátor fiatalokat. Felzúgnak a motorok, a gép kigurul a starthelyre,

megadják a jelt az indulásra. A gép nekilendül, s rövid futás után elvágik a földtől, viszi magával a 14 bátor fiatal, akik között van olyan is, mint Kovács Attila, a Debreceni Fűtőház 16 éves fiatal géplakatos, aki először ugrik életében, először látja majd maga felett az ejtőernyő selyem kupoláját.

Közben a gép eléri a 800 méter magasságot, észre sem vesszük, amikor megfordul. A gép kicsi ablakán kitekintve gyönyörű látvány tárul elénk. A nap is mint ha kíváncsi lenne a legbátrabbak sportjára, teljes fényrel hinti be a tájat. A távlati képből messze kivirít a Nagytemplom frissen festett épülete, távolabb a Központi Egyetem piros tetején csillog meg a decemberi nap. S itt bent a gépben pedig felhangzik az ejtőernyős induló... Engem vár a kéklő ég... Izgalmas pillanatok ezek. Nem a félelem, hanem az izgalom festi az arcotat pirosra. Hollósi elvtárs mégegyszer végigméri az ernyőket, boakasztják

a kioldó köteleket. A gép közben a repülőter fölé ér, elhangzik a rövid vezényszó — ugráshoz felkészülni!

Bertók Csaba áll a gép nyitott ajtajában. Ő ugrik majd elsőnek. Újabb vezényszó és az első bátor fiatal a mélységbe veti magát. A gép belsejébe erősített és kioldó ejtőernyőjéhez erősített kioldótól egy pillanatra megfeszül és a gép farától távolabb megjelent az első fehér „gomba”. A kinyitott ernyő, alatta Bertók Csabával, akinek ez a hetedik ugrása.

Néhány másodperc telik csak el, s a fiatal ugrókat már a szél lengeti az ég és a föld között. Minden ernyő simán kinyit, nem volt szükség hasernyőre. Hollósi elvtársal behuzuk a gépből kioldó köteleket. Mire készen vagyunk vele, az ejtőernyősök talán már földet is érnek. Egy forduló és mi is földet érünk. A kifutó pálya mellett most szedték gépkocsira a bátor fiatalokat, akikkel együtt szállunk fel a magasba, csak ők rövidebb úton értek földet.

Igy ismétlődik meg a jelenet négyszer egymás után. Négyszer száll fel a gép, 14-17 fiatal ugrik egyszer egyszer. Elismerés illet mindenkit a jól sikerült bemutató ugrásért. Az oktatókat, a gép pilótáját, az MRSZ vezetőit, a MALEV segítségét, hogy gépet adott a fiataloknak, hogy kipróbálták, amit némelyek eddig csak elméletben tanultak és megbizonyították bátorságukat. A lelkiismeretes ösztönzésük az eredménye, hogy egy kisebb rándulástól eltekintve semmilyen balaszt nem történt.

A jól sikerült ejtőernyős ugrás egyrészt még jobban elmélyíti majd e szép és bátor sport szeretetét azok között, akik már az MRSZ keretében a repülő és ejtőernyős sport barátai lettek, másrészt újabb és újabb fiatalokban öbreszti fel az érdeklődést a legbátrabbak sportja iránt.

Fábián S.—Pallás I.

Gaspár Ujirázó senybizot versenyne kelésekor mind pe munkák ményeket kan lette 21 tiszte György. Czeglé Csallós Nemzetgy fordulója talasukat

A bi

Dobos tesrdl:

Mi, a más dolg elhatároz tiszteletf versenyt falu gép

Ez

Decemb jezte ez d a debrec 1954-ben tak, javar megyei Csaknem a kultur nések m a látogat előadást idén a előadások száz néző színházi e De nem nen a előadások

S

Az ujo dam dolo fohászko legények ténét, am időben es cenben a regek szá tak.

A csás retekkel, ezüst tal ruhával, hogy csat örmester szolgáljal dökig a hanem a Eppen festes ör gyűrűző. letik ma tonak s föttük sz magisztra polgárok. Ott sie szegény örmester rének sz nagyot az álmos nagy ige cokat sz csapnék

Akko

igy Debr merték fák is, p között mondoga

LEVELEZŐINK IRJÁK:

Ujiráz teljesítette beadási kötelezettségét

Gáspár Jenő írja Ujirázról: Ujirázon a községi tanács versenybizottsága a december 21-i versenymozgalom legutóbbi értékelésekor mind a begyűjtésben, mind pedig a mezőgazdasági munkák végzésében komoly eredményeket állapított meg. Igen sokan tettek felajánlást december 21. tiszteletére és közülük Szász György, Kormányos András, Czeglé János, Jantyk György, Csatlós György az Ideiglenes Nemzetgyűlés megalakulása évfordulójának tiszteletére tett vállalásukat már november 28-ra

teljesítették. Ugyancsak dicséret illeti termelőszövetkezetünket, mert példamutatóan teljesítette az állam iránti kötelezettségeit. Községünk dolgozó parasztsága a kapások begyűjtését 100 százalékra, a sertésbeadást 107 százalékra, vágómarháat 122 százalékra, tej- és tojásbeadást 106 százalékra, a baromfi-beadást pedig 156 százalékra teljesítette. A mezőgazdasági munkák végzése terén is meghozta a verseny a jó eredményt, mert mélyszántásban, silózásban, trágyázásban egyaránt elvégeztük ez évre előírt feladatainkat.

A biharkeresztesi gépállomás versenye a berettyóújfaluiával

Dobos Ferenc írja Biharkeresztesről:

Mi, a biharkeresztesi gépállomás dolgozói 1954. december 8-án elhatároztuk, hogy december 21. tiszteletére felelevenítjük régi versenytársunkkal, a berettyóújfalui gépállomással a párosver-

senyt. Versenyindító vállalásaink a következők:

1. A megyei tanács által jóváhagyott végleges gépjavítási tervet havonta 10 százalékkal túlteljesítjük.
2. Az erögépek és a munkagépek minőségi javítását 1955. febr-

ruár hó 28-a helyett február 10-re befejezzük.

3. Cseplőgépek javítási tervét 1955. május 30. helyett május 1-ére elvégezzük.

4. A traktorok főjavítására tervezett összegből erögépenként 300 forintot megtakarítunk.

Báránd december 21-re teljesíti beadását

Gaál Zsigmond írja Bárándról:

Báránd község Biharmagyarbajommal és a Békés megyei Füzesgyarmattal van állandó versenyben. Jelenleg a december 21. tiszteletére indított versenymozgalom vállalásainak sikeres teljesítéséért folyik a harc. Bárándon idáig 83 dolgozó paraszt tett vállalást, hogy a begyűjtésben és az adófizetésben december 21-ig minden hátralekát rendezi. Községünkben lendülettel, lelkesedéssel szervezzük a december 21-i versenyt. A szervezésben, a versenymozgalom további szélesítésénél az az elv vezet bennünket, hogy az eddignél nagyobb súlyt helyezzünk az egyéni vállalásokra. Így tudjuk elérni, hogy Báránd község dolgozói az Ideiglenes Nemzetgyűlés megalakulására tízedik évfordulójának tiszteletére, december 21-re mind begyűjtési, mind pedig adófizetési kötelezettségüknek teljes mértékben eleget tegyenek.

A hajdúböszörményi gépállomás sikere

A gépállomások versenyében a versenyindító hajdúböszörményi gépállomás példásan dolgozik vállalása teljesítésén. A tanácsválasztás tiszteletére, november 28-ra novemberi gépjavítási tervét 154 százalékra teljesítette.

Csepregi Endre, a gépállomás műszaki vezetője, aki az iparból ment a gépállomásra dolgozni, igen jó szervezővel indította meg a gépjavítást. Idejében szereztek be minden szükséges alkatrészt. Külön érdeme a gépállomás dolgozóinak, hogy az elhasznált alkatrészek nagy részét saját anyagból felújították.

Miért nem híznak jól a disznók Hajdúböszörményben?

Mindenkinek érdeke, hogy minél több zsír és hús legyen. Minden termelőnek érdeke, hogy ne 130 kilós sertéseket vágjon le, hanem 2 mázasokat. Az ételszínvonal emeléséhez szükséges, hogy érette hizlalva kerüljenek a sertések vágóhídra, mert csak így tudunk nagyobb mennyiségű zsírt, fehérhúst és húst adni a közfogyasztás asztalára.

A hajdúböszörményi dolgozó parasztság saját érdekében is igyekszik minél kövérebbre hizlalni a sertéseit, mert így kap érte nagyobb pénzt. Szándékát azonban nem tudja maradéktalanul végrehajtani, mert az igyekezet magában még nem elég a disznóhizlaláshoz.

Azoknak a fránya disznóknak az a tulajdonságuk, hogy megundják egy szép napon a tengerit és ha nem tudják átfordítani a kosztolást idejében a darára, hát félbemarad a hizás. Le kell vágni a disznót, bár ráferne még 30-40 kiló. Ez pedig nagy baj, mert tudva, hogy a darától ontja a hízó a zsírt. A hizálás második felében vastagodik a szalonnája, kövéredik a hája.

Ahol tehát elmarad a dara, ott elmarad a több zsír is. Itt van a baj Hajdúböszörményben. A napokban megalakult Kossuth Ol-

vasokör első ülésén több dolgozó paraszt panaszkodott el, hogy nem tud darához jutni, mert nem dolgoznak rendszeresen a hajdúböszörményi darálóknak. Ez bizony komoly hiba. A városban öt darálót bíztak a gépállomás kezelésére, de úgy látszik nem tartották fontosnak a darálók zavartalan üzemeltetését, mert három akadózva dolgozgat, kettő pedig egyáltalán nem dolgozik.

Igen jó szakemberek vannak a böszörményi gépállomáson, biznyság erre, hogy a téli gépjavítás példás ütemben halad. A darálóknak hiányosságok vannak, de azokat meg lehet javítani, ha felismerik működésük jelentőségét.

Több figyelmet kell fordítani a darálóknak, több figyelmet a dolgozó parasztság jogos kívánságaira. Csak egy szót: a darálóknak hiányosságai miatt, ha csak 100 disznó nem tud 180-200 kilóra kövéredni, ez már 5000 kiló hús és zsír elmaradását jelent. Hajdúböszörmény városában pedig sok száz disznót hizlalnak. Erre gondoljanak azok, akiknek tevékenységétől függ, hogy megjavuljon haladéktalanul a darálóknak munkája. Elég kért okoztak már azzal, hogy túrták a hiányos munkát.

(b. m.)

Ez évben több mint negyvenezer nézték meg a Csokonai Színház tájszínházi előadásait

December első napjaiban befejezte az évi tájszínházi előadásait a debreceni Csokonai Színház. 1954-ben százhat előadást tartottak, javarészt Hajdú és Szabolcs megyei városokban, falvakban. Csaknem mindenütt zsúfolt volt a kultúrház, ahol a debreceni színház megjelentek. Ezt mutatja a látogatók nagy száma is. A 107 előadást 40.477 néző látta. Az idén a tavalyihoz viszonyítva előadásoként átlagban csaknem száz nézővel többen látták a tájszínházi előadásokat.

De nemcsak a tájszínházi, hanem a „köszínházban” tartott előadások iránt is megnőtt az

érdeklődés. December elején tartunk, de már januárra is történelmi jegyelőjegyzések. A közönségszervezők a december 31-ig tartandó előadásokra a jegyeket már kivitték az üzemekbe. A „Csárdáskirálynő” előadásait „felt ház”-zal tartják.

A debreceni színházban serényen folynak az előkészületek az új bemutatókra. December 22-én az „Armány és szerelem”, januárban pedig a „Pillangókisasszony” bemutatására kerül sor. Megkezdődtek már a próbák a „Bánk bán” opera előadására is, amelyet március 15-én visznek színre.

SÁRI JÁNOS históriája

Az újoncosas nem mindig vidám dolog. A múltban nagy nekifutászkodások után vállalták a legények az „angyalbört”. A történet, amit elmondok, abban az időben esett meg, amikor Debrecenben a Habsburg császári seregek számára vitézeket toboroztak.

A császári katonák nagy igéretekkel, pengő sarkantyúval, ezüst tallérokkal és cifra egyenruhával csábították a legényeket, hogy csapjanak bele a verbuváló őrmester széles tenyerébe — és szolgálják azontúl hosszú esztendőig a császárt. Nem a hazát, hanem a császárt.

Eppen a Péterfiára érkeznek a festes őrmester és a körülötte gyűlő, újoncos társaság, kelletik magukat és a császári katonák „gyönyörű” életét. Körülöttek szájfájó gyermekek, ráérő magisztrátusbeliek és fejcsóváló polgárok.

Ott siet a Péterfián Sári János szegény szolgálégy. Mikor az őrmester feléje tárta nagy tenyerét széles öblét, Sári János nagyot rikkantott. Belekialtotta az álmos Péterfia csendjébe a nagy igazságot: „Bárcsak kurucokat szednének, oda én is felcsapnék”.

Akkortájt sokan érezték így Debrecenben. Csak kevesen merték kimondani. Akik mondják is, inkább csendben, egymás között pusmogva, a pipa mellől mondogatták. Különösen, hogy a

város „hivatalos érzülete” nem a kurucok oldalán hevült. De mivel Sári János kimondta a nagy szót, és mivel igazja is volt, semmi se mentette meg attól, hogy a főbíró huszonötöt ne veressen rá. Ha nemes ember lett volna, megúszta volna egy kiadós fejmosással.

Igy azonban elszenvedte a huszonötöt. Nem bántom a főbírot, talán sajnálta is Sári János szolgálégyt, de a császári zsoldosok előtt mégsem engedhetik meg, hogy utcahosszat gyalázzák őket. A régi városi irások nem emlékeznek többet Sári Jánosról, a főbíró is csendesen ugyanolyan por és hamu, mint a huszonötöt elszenvedett szolgálégy. De azért ilyenkor mindig történni szokott valami a városban. A kurucokkal együttérző szegény nép összeszorította az öklét. És másnap valahol a főbíró házatáján meggyulladt egy ól, egy pajta, egy kazal, vagy egy sütőház. Csodálatos, hogy a szél mindig a szegénylegényeket pártolta, vagy a szegénylegényeket várták ki az alkalmas szeles időt, egyszóval, mivel szövetségben eltek egymással, az itt-ott fellobbanó apró tüzek lángborították az utcát, a környéket, gyakran a fél várost.

A félelmes tűzvész sokszor lobogott fel Debrecenben. Lehet, hogy a sok szalmatető, nádfedeles, fakéményes ház, vagy a gondatlanul kezelt paráz, vagy

pipa volt a közvellen oka, de a régi irások megemlégetik, hogy még gyakrabban hatalmas jelgyanant szökött fel valahol a város szélén, vagy a város szívében a vérvörös láng. Pusztító ereje végigseper a városban. Utána nyomor, éhség, betegség következett. Ezek az intő jelek kegyetlen és kiméletlen fegyverek voltak azoknak a kezében, akiknek sem más fegyverük, sem vesztelivalójuk nem volt.

Már a kurucok előtt, a 18. században is sokszor végigszáguldott a tűzvihar a városban. Nemcsak úgy, hogy Bebek György, Balassa Menyhért, vagy Schwendi Lázár „uramék” égették fel a várost és a lángok fényében fosztották ki a módos házakat, a magtárakat, a város pénztárát.

Másként is.

Amikor 1640-től majd két évtizedig a Habsburgok és az erdélyi fejedelmek harcai között, a harcok politikai feszültségében élt a város, megszapordtak a gyújtogatások. A tűz vagy a főbíró házána kezdődött, vagy egy kiszemelt polgár portáján. Fodor Tamás házat hat ízben gyújtották fel. Naponia két-három tüzeset történt. Az időpontban sem voltak válogatások, akik a kánódot a tető alá dugták. Reggel is, délelőtt is, este is buzgókodtak. Mikor az egész háznap a templomban volt, akkor lobbant láng-ra a szalmakazal. Mikor pedig nagyon őrizték a házat, megesezt — ahogyan a városi krónikák feljegyezték —, hogy míg a végül zök fenn ültek a ház tetején, alattuk gyulladt meg a hajlék.

Gondosabban kezeljék a lelőtt vadat a vadásztársaságok

A MAVAD-nál nagy gondossággal tárolják, pucozzák és hűtik a vadakat, mégis, hogy a vadhús megfelelő minőségben kerüljön a fogyasztóhoz, abban nagy szerepe van a vadásztársaságoknak is. A lelőtt vadat gondosan raktározják, amíg az szállításra kerül. Ezzel azonban hiba van, mert a legtöbb vadásztársaság által leszállított vadból megengedhetetlenül sok kerül selejtezésre. Megfűlik a vad húsa amiatt, hogy a vadászat után a lelőtt vadat nem akasztják mindjárt rudakra, hanem csomóra hányják, itt össze-melegszik, és emiatt sok válik

belőle emberi fogyasztásra alkalmatlanná. Hogy ez az arányszám milyen magas, azt néhány példával tudjuk igazolni.

A nádudvari vadásztársaság egyik szállítmányából, 39 nyúlból 10, másik szállítmányából 162 nyúlból 24, a balmazújvárosiak 260 nyúlából 30, a zséki földműveszövetkezet által szállított 130 nyúlból 30 vált fogyasztásra alkalmatlanná. Ezért felhívjuk a vadásztársaságok figyelmét, hogy sokkal gondosabban tárolják a lelőtt vadakat, mert a hűsülést annak a sok vadnak a húsa, ami megfűlik, megfelelő gondosság mellett nagyban segítené.

Ki volt a tettes? Ezt keresték. Ritkán találták meg. Ha megtalálták, szörnyű vége lett. Dobos Katát, Apáti Annát megégették, Bereck Mártont nyárson süttötték meg.

Ki volt a tettes? Hiszen ez is fontos kérdés, csak nem teljes kérdés. Ma így kérdeznénk: Mi volt az oka?

Mert a rettenetes anyagi kárognak a fél város pusztulása nem egy „rossz cseléd”, vagy kihullott pipa-parázs miatt történt. Bizonyos, hogy a fenyegető lángok belső összefüggésben voltak vagy a város politikai magatartásával, vagy a jobbgy-cselédek, szellek sorsával. Az ásatag irások nem számolnak be róla, inkább csak sejtetni engedik, hogy valami szervezetlen összefogás adta az akkori „alkotmány” sáncaiból kirekesztettek kezébe a kánócot s a gyújtószeres számot.

A nemes város nagy szorultságban volt. A bekvártélyozott vasas németek háza fölött mind gyakrabban jelent meg a vörös íkás. Az atyafiak azt híresztelték, hogy maguk a császáriak gyújtogatnak. Egypár németet pusztá gyanura agyonverték. A német kommandáns fenyegetőzött, a tanács mosakodott — a város 922 portájából leégett 401. A tetteseket nem találták meg. A kor ismerői úgy gondolják, hogy így felelt a debreceni szegényparasztság a vasas németeknek, meg a császár felé hajladozó, óvatosságot üző városvezetésnek is.

A Sári Jánosra és sok más jobbagyra mért huszonötöt bot csak

még jobban megerősítette a zseléert, az elszegényedett parasztot, a szolgálégyeket, hogy a „Császár Öfelsége” ennyit jelent: tizedszedés, uradalmi taksa, elnyomás.

Rákóczi neve pedig évszázadok múlva is ezt jelenti: szabadság.

Tűzben lobogó parasztfelkelések jeleztek sokszor a nép hatalmát. A zsaratnok akkor is lappangott a hamu alatt, amikor a felkeléseket elnyomták, és az emberi igazságot kereső hősök alatt meggyulladtak a máglyák és izzott a tüzes trónszék.

A Debreceni pusztító féletes tüzek között talán legnagyobb és legtragikusabb volt az 1802-es. Elpusztultak a város iskolái, a Kollégium, a Nagytemplom, 743 telkes ház, az akkori Piac utca, Hatvan, Péterfia és Csapó utcák.

A városi irások megtalált kánócot, szervezett gyújtogatást emlegetnek. Talán azért is, hogy a közhangulatot a szegény nép ellen irányítsák. Pedig mondhatták volna azt is, hogy az 1790-es évektől fogva lefojtott tűz parázslott fel, vagy hogy Martinovics és kivégzett társainak emléke lobbant lángra, vagy azt, hogy a városi tisztségelők karban felfedezett súlyos visszaélésekre felelt a nép.

A 19. század első felében megindult az iparosodás. A foglalkoztatott ipari munkások későbbi politikai harcaiban megváltozott a harc módja s megváltoztak a harci eszközök is, bár a „grófi szétűn” még ezután is lobbantak a tüzek.

Dr. Dezső László

TÍZ ÉVVEL EZELŐTT

KOSSUTH LAJOS ÜLŐHELYÉN TÚZPIROS VIRÁGCSOKOR...

Tíz évvel ezelőtt, 1944. decemberében érkeztek azok, akik vállalkoztak arra, hogy új utakon vezessék a magyar népet. Pontosán december 12-én érkezett meg Moszkvából az a különvonat, amely a mai magyar élet vezető egyéniségeit hozta. Az ezt követő napokban a felszabadult ország-részekből — Szegedről, Hódmezővásárhelyről, Békéscsabáról, Gyuláról, Mezőtúrról, Szolnokról, a nagy hajdúsági városokból — egymás után jöttek a magyar hazafiak Debrecembe, bekapcsolódtak az új életbe, a politikába.

December 13-án határozták el Debrecenben, hogy összehívják az új Magyarország Ideiglenes Nemzetgyűlését Debrecenbe. Megalakult az előkészítő bizottság, tagjává választották Nagy Imrét, Gerő Ernőt, Erdő Ferencet, Juhász Nagy Sándort, Balogh István plébánost, Gyöngyösi Jánost és másokat. Az előkészítő bizottság javaslata az országgyűlés összehívására ez volt: „A felszabadult országgrész 38 városa és községe összesen 217 képviselőt küldjön Debrecenbe az ideiglenes nemzetgyűlésbe. A választásokat mindenütt a helyi nemzeti bizottságok vezessék.” Azok, akik hivatalos voltak levélben a választásokat és a követeket Debrecenbe hozni, nagy és büszke feladatra vállalkoztak. Nyitott teherautókon és szekereken fagyszökő, pokrócba takarózva, úttalan utakon, romok között járva vitték a hírt az új élet indításáról. El is hozták a követeket Debrecenbe, a december 21-re összehívott Ideiglenes Nemzetgyűlés ülésére.

Nehéz hangot adni a tíz év előtti eseményekről. De a történelem hű krónikásának leírása alapján közölhetjük, hogy a város képe ezen a történelmi napon a háború szörnyű pusztításai ellenére is végtelenül ünnepélyes volt. Nemcsak a házakon lengett a nemzetiszínű lobogó, hanem a sárga villamosokon, az agyon-

bombázott pályaudvaron, az Arany Bika előtt, a legfontosabb középületeken. A képviselők az Arany Bika szülőjében gyülekeztek, és innen indultak át az ősi — több mint 400 éves — Kollégiumba. Olyan ez az épület, amely ma is és olyan volt tíz évvel ezelőtt is, hogy az arra járó szinte várja a régi diákokat, amint tőgában ki lépnek a hatalmas kapu széles ívei alól. Itt ülésezett az Ideiglenes Nemzetgyűlés — az Oratórium vagy a tanácskozási terem ezen a történelmi nevezetességen.

Másodszer

Össze az Oratóriumban tanácskozási a nemzet követei. A terem bejárata előtt márványtábla hirdeti, hogy 1849. január 9-e és május 31-e között „a falak között tartotta a magyar országgyűlés képviselőháza üléseit és e falak hallották alkotmányunk lánglelkű harcosát, Kossuth Lajost”. Széles grádicsok visznek az Oratóriumba, a falakon freskók, régi képek, a legtöbbje a tudós Halvani professzort mutatja. Szűkérű festett padok húzódnak jobbra-balra, fenn köröskörül díszesen írárt karzat, pici réztáblák hirdetik: az akkori idők neves politikusi melyik helyről hallgatták Kossuth szavát. Mészáros Lázár miniszternek két helye is volt. Vukovits Sebő igazságügyminiszter és Duschek Ferenc pénzügyminiszter — aki a Kossuth-bankó nyomtatását személyesen intézte — az első sorokban ültek. Azon a helyen, ahol 1849 elején Kossuth Lajos hallgatta a szónokokat — a debreceni Ideiglenes Nemzetgyűlés tanácskozásának napján nem ült senki. A nemzet kegyelele jeléül hatalmas virágcsokrot helyeztek ide. Debrecen készül a nagy évforduló megünneplésére. Külsőségeiben is méltó keretek között fogadja az ünnepi országgyűlésre ideérkezőket. A felszabadult ország első fővárosa — Debrecen — méltón fogadja kedves vendégeit.

Mozik műsora

VIG: háromnegyed 4, 6, 8 óra: Zúzavár a cirkuszban, színes, zenés csehszlovák film. — BEKE: délután 10, 12, 2 óra: Zúzavár a cirkuszban. Délután háromnegyed 4, 6, 8 óra: Schubert, színes, zenés, osztrák film. — METEOR: háromnegyed 3, 5, negyed 8 óra: Bíróság előtt, Angole France novellája francia film. — HIRADO: háromnegyed 4, 6, 8 óra: Eredet, színes osztrák filmoperett. — Népnevelő I. Rákosi telep: Egy katedra története. — Népnevelő II. Wolaffka telep: Eredet fia. Népnevelő III. Nyulás: Bábágon tűzben. — Népnevelő IV. Erőmi: Mexikói lány.

Színházi műsor

A színházban megtartásra kerülő színházi előadások miatt a Csárdás-küldőny december 15, 16 és 17-i előadásai elmaradnak. Helyettük a színház december 22, 23 és 28. napján tart Csárdás-küldőny előadásokat. A december 15-re váltott jegyek 22-én, a 16-ra váltott jegyek 23-án, a 17-re váltott jegyek 28-án lesznek érvényesek. Szombaton, 18-án az eredetileg is hirdettet Csárdás-küldőny előadás kerül megtartásra. A megváltott jegyek érvényesek.

pályázatot hirdet

csillárok tervezésére

A pályázati felhívás célkitűzése, hogy minél több és minél gyorsabb csillár kerüljön a dolgozók lakásába. A pályázati felhívás feltételeit postán megküldjük, vagy a pályázni kívánók személyesen átvethetik 1955. január 5-ig: Ravill Hajdú megyei fiókja (ezelött: RA-FILM) Debrecen, Vörös Hadsereg útja 27. szám. A nyertesek nevét 1955. február 10-15 között Néplap-ban közöljük.

A Rádió és Villamosmérnökök Nagykereskedelmi Vállalat, Budapest, VI. Sztálin út 53. sz.

HIREK

1954. December 15. SZERDA

10 évvel ezelőtt, 1944-ben a szovjet hadsereg felszabadította Szendrő, Herédkereszt, Beret, Bakta, Nagybátány, Szuhony, Rudabánya, Nyárad, Sajóvelezd, Tardona helységeket. 75 évvel ezelőtt, 1879-ben halt meg Mentovich Ferenc költő és filozófus. 75 évvel ezelőtt, 1879-ben szabaddalmozgatta Edison az izzólámpát. 155 évvel ezelőtt, 1804-ben született V. J. Bunjakovszkij orosz matematikus.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Erősen felhős idő, kevesebb esővel, esetleg havasos. Mérsékelt, helyenként élénkebb szél. Az évszakhoz képest még enyhébb idő. — Várható legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: Nyugaton és északon 3-6, délelőtt 7-10 fok között. — A fűtés alapját szolgáló várható középhőmérséklet 4-9 fok között.

A MAGYAR RÁDIO december 15-én, szerdán 21.20 órakor a Kossuth-adón helyszíni közvetítésben számol be a Chelsea—Bp. Vörös Lobogó mérkőzésről. Beszéli: Szepesi György.

Munkásokat keresnek

ÉPÍTŐIPARI számlázásban jártas gépjármű vezetőket keresnek, azonnali belépéssel felvesszük. Építőipari KTSZ. Pásti út 2. — IDŐSEBB dolgozókat éjjelőrnek felvesszük. Fűrfa Vállalat Debrecen, Köntös-gátsor 25. — SZERELNI tudó, több éves gyakorlattal rendelkező gépkocsivezetőt felvesszük. Hajdú-Bihar megyei Temetkezési Vállalat Debrecen, Kossuth u. 6. szám. — 2 ÉVES gyakorlattal rendelkező gépkocsivezetőt azonnali felvételre a Tiszántúli Életpolitikai Igazgatóság Vállalat, Debrecen, Szoboszlai út 3. — KÉPZETI üvegező szakmunkást azonnali belépéssel felvesszük a debreceni Vegyipari Javító Vállalat, Telenki u. 57. AH

Fizessen elő az OLCSÓ KÖNYVTÁRRAI! 1955 JANUÁRTÓL HETENKÉNT JELENIK MEG!

Az első évnegyedben Bocaccio, Fast, Gorkij, Jókai, Kaffka, Leacock, Mikszáth, Móricz, Nagy Lajos, Tersánszky, A. Tolsztoj és Verne művei szerepelnek a sorozatban. Az első évnegyedben megjelenő 13 kötet előfizetési díja 43.— Ft. ELOFIZETÉS: az állami könyvesboltokban és a Posta Központi Hirlap-irodánál (Bpest, József nádor tér 1.) 61031. sz. csekk számla számmra.

ELADÓ rövid, fekete zongora. Timár u. 9. Kapuajtó balra. — AJTÓ, ablak, WC, fürdő-kád, ebédosztrégy, ebéd-lősszöngy eladó. Szeszina u. 8. — KARORA férfi, svájci (Alpine) stopper eladó. 40-02 telefonon 14—15 óra között. — VARRÓGÉP prima eladó. Bem tér 11. (Volt Magoss György tér). — ELADÓ szekrény, konyhasztal, üvegezett deszkafal, téglá. Csapó u. 51. I. lépcső. — 150-ES Czetka sürgősen eladó. Nyugati u. 36. — KOMBINÁLT szobabútor, rekámszín eladó. Megtekinthető 5 órától. Liszt F. u. 4. fszt. 2. (Színházjárat). — ÚJ állapotban lévő 125-ös első hátsó teleszkópos Csepel motorkegypár eladó. Szepességi u. 32. — DAVID Imre Budapest, VII. Hólió u. 15. sz. alatti lakos 1 db sertésről szóló marhalevele elvesztett. Megsemmisítem. Romhányi. — HÁZTARTÁSI alkalmazott kis családnak felvétetik. Apafi u. 2. — DEBRECENI Állami Erdőgazdaság 3 darab herélt lovanak marhalevele elvesztett. Megsemmisítem. Romhányi.

A begyűjtési miniszter rendelete a kenyérgabona után járó korpajuttatásról

A kenyérgabona-termesztés növeléséről szóló minisztertanácsi határozat szerint 1955-ben a termelők minden mázsa beadott kenyérgabona után 10 kg korpát kapnak térítés nélkül. A rendelet szerint, ha a termelő az 1955. évi kenyérgabona-beadási kötelezettséget július elseje előtt teljesíti, a korpát a beadással egyidőben, vagy legkésőbb tíz napon belül meg kell kapnia. Ha a termelő a cséplés alkalmával adja be a kenyérgabonát, vagy más cikk helyettesítéséket ad be kenyérgabonát és a részére járó korpajuttatás nem haladja meg a 30 kg-t, akkor ugyancsak a beadással egyidőben, de legkésőbb tíz napon belül meg kell kapnia a korpát. Ha viszont közvetlenül a

cséplés után beadott kenyérgabonaért 30 kg-nál több korpa jár, akkor a korpajuttatás felét, de legalább 30 kg-t a beadással egyidőben, de legkésőbb a beadás számított tíz napon belül kiadni a termelő részére. A fennmaradó mennyiséget 1955. december 15-től 1956. február 28-ig kell kiadni. A 30 kg-on aluli korpajuttatás kiadását 1955. szeptember 30-ig kell befejezni. A korpajuttatás kiadását a közellátási orvosi végző malmok, azok telepei, a mezőgazdasági terményforgalmi vállalatok telepei, illetve a földműveléssel foglalkozó vállalatok adják ki. A beadási hátralék fejében beadott kenyérgabona után korpajuttatás nem jár. MTI.

SPORT

Jól sikerült fedettpálya atlétikai verseny Hajdúböszörményben

A debreceni járási TSB jól sikerült fedettpálya atlétikai versenyt rendezett Hajdúböszörményben. A versenyen közel száz női és férfi versenyző vett részt. Eredmények: Női ifjúsági. Távolugrás helyből: 1. Gódné (Hajdúböszörmény) 217 cm. 2. Sileri (Hajdúböszörmény) 211 cm. Magasugrás helyből: 1. Fehérm. Magasugrás helyből: 1. Fehérm. (Hajdúböszörmény) 105 cm. Nagylabda hajítás: 1. Sileri (Hajdúböszörmény) 13,53 m. 2. Munkácsi (Hajdúböszörmény) 10,52 m. Férfi ifjúsági. Távolugrás helyből: 1. Rác (Hajdúnánás) 254 cm. 2. Czibrik (Hajdúböszörmény) 253 cm. Magasugrás helyből: 1. Sarga (Hajdúböszörmény) 132 cm. 2. Káplár (Hajdúböszörmény) 130 cm. Hármasmugrás helyből: 1. Rác (Hajdúnánás) 7,41 m. 2. Sarga (Hajdúböszörmény) 7,34 m. Nagylabda hajítás: 1. Tóth (D. Lokomotív) 16,60 m. 2. Oláh (Hajdúnánás) 16,37 m. Útőrfő fiú. Magasugrás: 1. Kutasi (Hajdúböszörmény) Bozsikai ált. isk. 105 cm. 2. Marton (Hb. Bozsikai ált. isk.). Távolugrás: 1. Bíró (Hb. Bozsikai ált. isk.) 203 cm. 2. Marton (Hb. Bozsikai ált. isk.)

A debreceni járás asztalitenisz csapatbajnokságának végeredménye

Table with 5 columns: Player name, Score 1, Score 2, Score 3, Score 4. Rows include H.-szoboszló, H.-nánás, Téglyás, B.-ujváros, H.-sámsón.

ROVID SPORTRÉK

A D. Vörös Meteor Nemzeti Bank női asztalitenisz csapata részt vesz a Budapestben lebonyolításra kerülő országos bajnokságba jutásért kiírt osztályozó döntényben. — A juhoszláv labdarúgó bajnokság őszi fordulójának befejezése után a Dinamo áll az élen a Hajduk előtt. A Partizan a 7. helyen áll. — Lisszabonban december 19-én kerül lebonyolításra a Portugália—Nyugat-Németország labdarúgó mérkőzés. — Hódos Imre (D. Lokomotív) a Bp. Honvéd „Szalai Imre” vándordíjas kötőfogású birkozó emlékvérsenyesen a légsúlyban első helyezést ért el. — A leningrádi Volpert lett a Szovjetunió 1954. évi női sakkbajnoka.

Krausz I. 1:11-gyel megyei csúcsot javított 100 méteres hátúszásban

A D. Dózsa vasárnap késő este a fedett úszómedencében jól sikerült úszóversenyt rendezett. Az egészen fiatal versenyzők érdekében helyteltetnek tartjuk a késői kezdést. A legjobb eredményt Krausz Géza (D. Dózsa) érte el, aki az ifjúsági 100 méteres hátúszásban 1:11 perces idővel új megyei csúcsot állított fel. A verseny eredményei: 100 m. serdülő leány gyors: 1. Bíró (D. Dózsa) 1:29,5 p. 2. Sileri (Hajdúböszörmény) 1:30,2 p. 100 m. serdülő leány pillangó: 1. Szabó (Lok.) 1:40,2 p. 2. Kertész (D. Dózsa) 1:40,5 p. 66 ketharmad-m-es úttörő leány gyors: 1. Kertész (D. Dózsa) 55,3 mp. 2. Bíró (D. Dózsa) 59,2 mp. 200 m. serdülő női mell: 1. Vég 3:12,9 (D. V. Meteor). 2. Erdélyi (D. Haladás) 3:55,2 p. 100 m. ifjúsági női hát: 1. Szabó vk. 1:33,1 p. 2. Miskolczi (D. Haladás) 1:38,7 p.

33 egyharmad m. fiú gyors 12 éves korig: 1. Szabó (D. Dózsa) 23 mp. 2-3. Gulyás és Kéldi (D. Dózsa) 23,2 mp. 100 m. ifjúsági hát: 1. Krausz (D. Dózsa) 1:11 p. új megyei csúcs. 2. Szabó (D. Lokomotív) 1:25 p. 200 m. serdülő fiú mell: 1. Krausz II (D. Dózsa) 3:52,3 p. 2. Alföldi (D. Dózsa) 3:55,4 p. 100 m. serdülő fiú gyors: 1. Tótkés (D. Dózsa) 1:06,3 p. 2. Szabó (D. Dózsa) 1:13,2 p. 3. Reszle vk. 1:14 p. 200 m. serdülő fiú hát: 1. Orly (D. Dózsa) 2:50 p. 100 m. ifjúsági férfi gyors: 1. Juhász (D. Haladás) 1:07,3 p. 2. Makkai (D. Dózsa) 1:10,5 p. 100 m. serdülő férfi pillangó: 1. Gajdos (D. Postás) 1:21 p. 2. Sulyok (D. Spartakusz) 2:06,2 p. 56 ketharmad m. úttörő fiú gyors: 1. Tasnádi (D. Dózsa) 43,1 mp. 2. Bíró (D. Dózsa) 45,1 mp. 4x66 ketharmad m. úttörő fiú gyors váltó: 1. D. Dózsa I. 3:44,4 p. 2. D. Dózsa II. 4:23,3 p. 3. D. Spartakusz 5 p. 4x100 m. ifjúsági férfi gyors váltó: 1. D. Dózsa I. 4:48,1 p. 2. D. Haladás 5:01,8 p. 3. D. Dózsa II. 5:08,4 p.

NÉPLAP

A Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Pártbizottságának lapja Szerkesztés, a szerkesztőbizottság Felelős kiadó: BARCZI GYULA Szerkesztőség: Debrecen: Tóthfalussy tér 10. Telefon: 19-40, 19-41, 19-42. Szabadság Lapnyomda Vállalat

ELCSERELMÉ egy szoba, fűtőrendszerrel, lakásom egy szoba konyhára belferővel. Bethlen u. 23. Ország, keresztpályán. — FESTETT új fűthető eladó. Balaton utca 13. sz. ELADÓ egy hízótt serleg 140 kilós. Lorantffy u. 9. ZONGORA fűthető gyárkorló, pianó, Levenszóna-úros eladó. Csillag u. 37. — TAKAREKTÜZHELY ócska állapotban eladó. Mester u. 1. — 11-EN elvezetett egy fél pár barna béltűzberkesztőt a Népfürdő a szibogóg. Jutalom ellenében kérem leadni Hahabzi u. 75. alá. — IRÓGÉP számológép szakszerű gyors javításra, kölcsönképek Rétil. Vörös Hadsereg 61. Telefon: 40-69. — BEKÖLTÖZHETŐ családi ház 400 négyzetméter telekkel eladó. Vágóhidnál. Vadliba u. 13. — EBÉDOSZTRÉNY eladó. Zwingli u. 10. Kin. csehszónál. — HASZNALT bútorok vétele, eladása. Kinizsi utca 10. Takács öszeres. — CSOKONAI Színház vesz nagymértékű barokk csillárt. Aranyozott csillár vagy prizma csillár jöhet számításba. Bejelentés Bálint műszaki vezetőnél.